

Заняття 1: Робочий аркуш

Ім'я учня чи учениці: _____

Прізвище учня чи учениці: _____

Клас: _____

ІНСТРУКЦІЇ

Етап 1.

Прочитай текст і обговори в парі, відповідаючи на запитання:

- Про що розповідає цей текст?
- Чи знаєш ти щось про цю тему?
- Які докази ти знайшов / знайшла в тексті на підсилення основної думки?

Обговори свої думки з однокласником чи однокласницею.

Після цього напиши власні міркування з теми.

Етап 2.

Якою зараз є твоя позиція? Вона змінилася після обговорення?

Поле праворуч передбачено для твоїх нотаток і коментарів.

Етап 3.

Повтори вправу з другим і третім текстами.

Етап 4.

Якою є твоя фінальна позиція?

Етап 5.

Сформулюй тезу (власну позицію) і напиши аргументи (докази) на її підтримку. Спробуй додати до своєї аргументації інформацію із запропонованих текстів.

2. Учні́вство ізолюють від реального життя

«"Заборонено йти в реальне життя" — такий напис ви не можете повісити в школах», — звертаються до освітян учителі й учительки в Карлштадті (Баварія). Там заявили, що не виконуватимуть вимогу про заборону мобілок. На їхню думку, варто навчати дітей безпечно користуватися інтернетом і гаджетами, а не забороняти їх.

На думку міністра освіти Італії Валерії Феделі, якщо ви залишите дитину наодинці зі смартфоном, імовірно, її буде обдурено фейком або вона стане жертвою кіберзлочинців. Якщо ж учня чи ученицю наставляє кваліфікований педагог, він чи вона зможе багато чого пояснити. У цій країні планують зняти заборону на мобільні телефони на уроках, яка діє з 2007 року.

3. Втратять сучасні засоби навчання

Це все одно, що відмовитися від тисяч комп'ютерів. Так вважають у США, Канаді, скандинавських країнах — там, де є програми включення гаджетів школярів і школярок у навчальний процес. Практика «BYOD» («Bring your own device, тобто «Принеси свій пристрій») діє в школах Бельгії з минулого року, а в Канаді — з 2012.

У школі Св. Юліана (Ньюпорт, США) немає паперових щоденників — усі дані зберігають у «хмарі», а викладачі й викладачки використовують Twitter, щоб давати інструкції учнівству. Уроки там знімають на відео і переглядають удома.

У Портсмуті (Велика Британія) учні й учениці активніше почали вчити географію, відколи задіяли смартфони: створюють подкасти, анімацію, використовують GPS та картографічні програми. А найпопулярніший геокешинг — гра із застосуванням супутникових навігаційних систем: пошук схованок на території школи за допомогою географічних координат.

Місце для твоїх нотаток

У Києві знесли найбільший пам'ятник Пушкіну. Що про це думають кияни

Джерело: ВВС, адаптовано

У середу комунальні служби демонтували найбільший у Києві пам'ятник російському поету Олександру Пушкіну. Знесення столична влада не коментувала й не анонсувала. Судячи з фото й відео події, оприлюднених у соцмережах, великої уваги громадськості чи протестів подія не викликала.

Напередодні знесення пам'ятника санкціонував уряд.

Пам'ятник Пушкіну встановили в парку імені Пушкіна, що в Шевченківському районі столиці, 1962 року. Це статуя заввишки 3,5 метра на постаменті, підписана словами: «Пушкіну — український народ».

У липні 2023 року парк імені Пушкіна перейменували на честь українського письменника Івана Багряного. Сам пам'ятник на момент знесення невідомі облили фарбою і написали на постаменті: «Деколонізацію не спинити, імперію геть!».

Велика хвиля деколонізації стала наступним етапом після декомунізації.

Декомунізація, що почалася після Євромайдану, мала на меті прибрати з українських вулиць назви й пам'ятники діячам епохи комунізму, наприклад Володимирі Леніну.

Деколонізація стала відповіддю на повномасштабне вторгнення росії в Україну 2022 року, коли постало питання того, що

Місце для твоїх нотаток

Що думають кияни й киянки

ВВС поспілкувалася з кількома киянами й киянками біля знесеного пам'ятника, вони розповіли про своє ставлення до цього.

Михайло, пенсіонер: «Я проти цього вандалізму — що Пушкіна знімають. Тому що не можна Путіну віддавати Пушкіна й решту теж. Це світова культура. Не можна її паплюжити, викидати, скидати, ламати тощо».

Іван, студент: «Я думаю, це якраз таки доречно. Замість нього якогось героя України ліпше поставити, щоб наші наступні покоління пам'ятали про тих, хто нас захищав. Якби Пушкін зробив щось для України, можна було б задуматися, а так, я думаю, ми не маємо нічого толерувати російського, тому що це нас поглине».

Олена, соціологиня: «Я живу поблизу і прийшла подивитися на парк, який колись називався парком Пушкіна, а зараз парком Багряного, без пам'ятника Пушкіну. Я дуже рада, що його нарешті прибнали. Я не думаю, що в Києві місце пам'ятникам Пушкіну.

Це дуже справедливо, і варто було це зробити давно. Я думаю, він — частина імперіалістичної росії, їхньої культури, яка ставиться до нас з ненавистю і хоче знищити. У мене немає літературної освіти, тож я не впевнена, чи він є якимось канонем літератури, але я думаю, що для нього немає місця в Україні, особливо в Києві, особливо тут, у такому красивому місці, де багато університетів, молоді й відбуваються освітні процеси».

Місце для твоїх нотаток

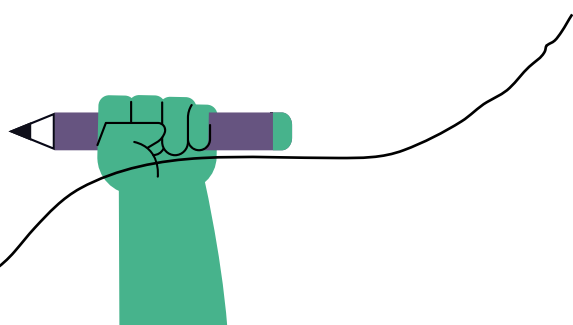

Чому люди за або проти шкільної форми

Джерело: Нова українська школа, адаптовано

У прихильників і противників шкільної форми свої аргументи. Чимало вчителів і вчителько та батьків школярів, коли чують запитання про шкільну форму, одразу стають на її захист — мовляв, вона дисциплінує, привчає до ділового стилю, не відволікає від навчання, не дає змогу демонструвати заможність батьків. Ось кілька цитат таких батьків і освітянок та освітянок:

Ірина Гнатюк, учителька: «Форма має бути! Це дисциплінує учнів і учениць, економить кошти батькам, немає “показу мод” серед учнівства. Вбратися, як забagnetься, можна на дискотеку, а не в освітній заклад».

Алла Мельник, мама школярів: «Любила шкільну форму і люблю. Та ще й сьогодні є безліч варіантів. Ми, наприклад, пошили форму для класу. Останнім часом у нашій школі це тренд: кожен клас — своя форма. Відчуваємо себе однією командою, дисциплінує».

Наталя Сіденко, учителька: «Форма не впливає на рівень знань, але впливає на психологічний стан дитини, дисциплінує. Це з особистих спостережень. Форма може стати родзинкою, відмінною рисою кожної школи. Краще кожній школі в єдності батьків, учнів і вчителів вирішувати, якою має бути шкільна форма».

Противники форми наполягають на тому, що вона в жодний спосіб не впливає на навчання, а лише позбавляє дітей індиві-

Місце для твоїх нотаток

Місце для твоїх нотаток

У різних країнах питання шкільної форми розв'язують по-своєму. У більшості приватних і статусних навчальних закладів як за кордоном, так і в Україні традиція навчатися в шкільній формі має глибоке коріння, і від неї не поспішають відмовлятися. Там діють чіткі правила. До прикладу, у Канаді в деяких приватних школах навіть рекомендують крамниці, де можна купити готовий набір аж до шкарпеток і панчо. Інша справа — державні школи. У країнах західної культури більша свобода вибору.

Дитяча психологиня Катерина Гольцберг вважає, що варто замінити поняття форми на поняття дрес-коду:

«Я б визначила певні речі як небажані, але не забороняла б їх. У нас дуже мало просвітницької роботи. Самосвідомість, на жаль, низька. Усі хочуть виділитися. І це виділення працює не на користь навчання. Виділитися хочуть лише завдяки окрасу, відвертості... Звісно, ми не маємо урівнювати, а дати можливість проявлятися, обирати. Не через надмірні виклики і яскравість, а через індивідуальність. У відкритих ногах немає індивідуальності. Це всього-на-всього провокація».

А от вчитель/-ка, на думку пані Катерини, — це та особистість, яка має притягувати до себе увагу.

«Навіть якщо я зосереджуюся на вчительських дредах чи татуюванні, але при цьому буду дивитися на вчителя / вчительку і слухати, — може, це й не так погано. Це відкрите питання, дещо риторичне. Однак, у вчителя / вчительки має бути відповідальність — наскільки він чи вона формує культуру, наскільки здатен/-на бути в цьому гармонійним/-ою і цілісним/-ою. Щоб був цілісний образ, щоб одне не суперечило іншому, вчитель чи вчителька має бути в гармонії зовнішнього з внутрішнім, із тим, що декларує».